

Kontaktpersoner
Stadsledningskontoret
Anton Västberg
Telefon: 08-508 293 05

Exploateringskontoret
Pierre Savard
Telefon: 08-508 266 81

Trafikkontoret
Henrik Söderström
Telefon: 08-508 263 75

Stadsbyggnadskontoret
Erik Engström
Telefon: 08-508 272 24

Till
Kommunstyrelsen
Exploateringsnämnden
2013-09-26
Trafik- och renhållningsnämnden
2013-09-26
Stadsbyggnadsnämnden
2013-09-19

Åtgärdsvalsstudie – tillgänglighet för Stockholm, Nacka, Värmdö och Lidingö.

Remiss från Trafikverket

Kontorens förslag till beslut

Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, samt stadsbyggnadsnämnden beslutar var och en för egen del följande:

1. Som svar på kommunstyrelsens remiss av ”Åtgärdsvalsstudie - tillgänglighet för Stockholm, Nacka, Värmdö och Lidingö” hänvisas till vad som sagts i stadsledningskontorets, exploateringskontorets, trafikkontorets och stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Irene Lundquist Svenonius
Stadsdirektör

Krister Schultz
Förvaltningschef
Exploateringskontoret

Per Anders Hedkvist
Förvaltningschef
Trafikkontoret

Susanne Lindh
Förvaltningschef
Stadsbyggnadskontoret

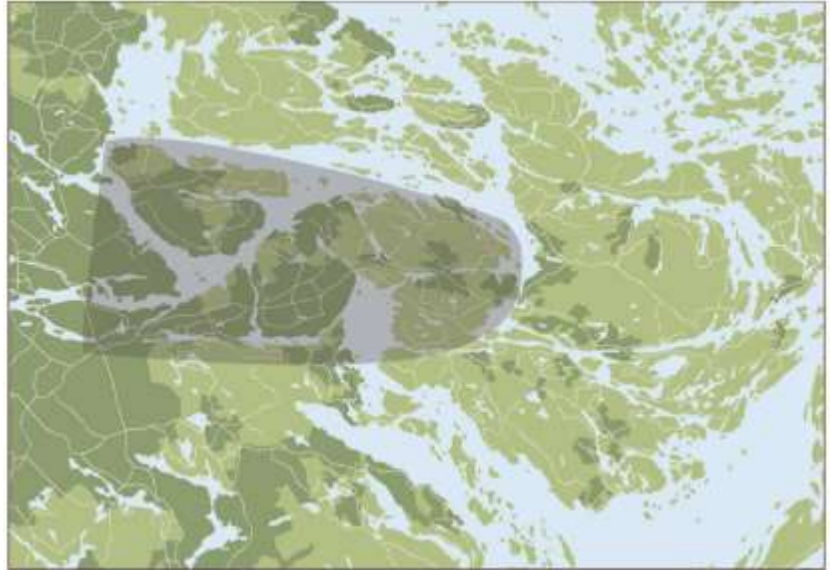
Sammanfattning

Trafikverket har genomfört en åtgärdsvalsstudie om förbättrad tillgänglighet för regionens östra del. Utredningsområdet berör östra delen av Stockholm och delar av Nacka, Värmdö och Lidingö. Studien är framtagen tillsammans med Stockholm, Nacka, Värmdö, Lidingö, Trafikförvaltningen (SLL) och Länsstyrelsen. Kontoren anser att åtgärdsvalsstudien bidrar till en bra och pedagogisk genomgång med en lång rad olika åtgärder som nu är möjliga att beakta i vidare planering.

Kontoren vill särskilt lyfta fram betydelsen av tunnelbana till Nacka inklusive kopplingen mot Gullmarsplan. Denna utbyggnad hanteras i förhandlingen om 2013 års Stockholmsförhandling. Kontoren anser även att en östlig förbindelse bör finnas med i kommande planering.

Bakgrund

Åtgärdsvalsstudier är ett nytt verktyg i samhällsplaneringen som är tänkt att föregå den formella fysiska planeringen. En viktig utgångspunkt i metodiken är att utgå från fyrstegsprincipen och förutsättningslöst söka efter åtgärder som kan bidra till att lösa en viss funktion eller att nå vissa mål. Metodiken bygger på att alla de aktörer som har möjlighet att lösa ett problem också är delaktiga i att hitta lämpliga lösningar.

Åtgärdsvalsstudiens utredningsområde berör östra delen av Stockholm och delar av Nacka, Värmdö och Lidingö. Den redovisade problembilden handlar om bristande tillgänglighet som en följd av hög belastning i trafiksystemet, brist på direktförbindelser till viktiga målpunkter och avsaknad av alternativa färdvägar. Problemen befaras öka som en följd av fortsatt befolkningstillväxt.

Remissen

Studien initierades av Trafikverket under 2012 och har genomförts tillsammans med representanter för berörda kommuner, trafikförvaltningen i Stockholms läns landsting och Länsstyrelsen. Stockholms stad har genom trafikkontoret och stadsbyggnadskontoret löpande deltagit i studien.

Åtgärdsvalsstudien har nu skickats ut på samrådsremiss. Trafikverket vill särskilt få följande frågor belysta i samrådet:

- Är problembeskrivningen i åtgärdsvalsstudien tillräckligt omfattande eller saknas det någon del?
- Omfattar åtgärdsområdena de relevanta delarna för denna del av regionen?
- Finns det väsentliga åtgärder som inte har tagits upp i analysen?
- Är huvudmannaskapet i det fortsatta arbetet korrekt med hänsyn till åtgärdens omfattning enligt förslaget i analysen?

Efter remissen kommer Trafikverket att tillsammans med berörda parter komma överens om formerna för fortsatt arbete.

Åtgärdsvalsstudiens resultat

Tidsperspektivet i åtgärdsvalsstudien är mot år 2030. Den vision som tagits fram i arbetet är att *”understödja en fortsatt regional utveckling genom att möjliggöra hållbara, transporteffektiva resor där kapacitetsstarka färdmedel är stommen för att nå regionens östra delar”*. Visionen konkretiseras genom ett antal funktions- och hänsynsmål som åtgärderna utvärderats mot.

Funktionsmålen är:

- Ökad regional tillgänglighet som tillgodoser en växande region
- Ett tillförlitligt och kapacitetsstarkt transportsystem
- Samhällsekonomiskt effektiva lösningar

Hänsynsmålen är:

- Transporternas negativa inverkan på säkerhet, miljö och hälsa ska minska
- De hållbara transportslagens andel av resandet ska öka

I denna åtgärdsvalsstudie har åtgärder inom fyrstegsprincipens alla steg prövats i syfte att nå den vision och de mål som tagits fram. Åtgärderna har bland annat tagits fram genom workshops med berörda parter. I studien redovisas drygt 100 åtgärder som är sorterade i följande tio åtgärdsområden:

- Steg 1 Fysisk planering
- Steg 1 Mobility management
- Steg 1 Parkeringsstrategi
- Steg 1 Höjd trängselskatt
- Steg 2-3 Kollektivtrafik på vatten
- Steg 2-3 Kollektivtrafik med buss
- Steg 2-4 Åtgärder för cykelpendling
- Steg 4 Förlängning av Tvärbanan
- Steg 4 Tunnelbana till Nacka samt avgreningar
- Steg 4 Östlig förbindelse

För varje åtgärdsområde anges vilken aktör som är huvudansvarig. För områdena Fysisk planering och Parkeringsstrategi anges kommunerna som huvudansvariga.

Remissen har skickats av Trafikverket för svar senast 25 oktober. Kommunstyrelsen har remitterat remissen till nämnderna för svar senast 25 september.

Handlingen finns tillgänglig på Trafikverkets hemsida:
www.trafikverket.se/PageFiles/126666/rapport_atgardsva1_130527.pdf

Kontorens synpunkter

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, trafikkontoret och stadsbyggnadskontoret anser att åtgärdsvalsstudien bidrar till en bra och pedagogisk genomgång med en lång rad olika åtgärder som är möjliga att beakta i vidare planering.

Problembeskrivningen bedöms på denna nivå vara tillräcklig och åtgärdsområdena bedöms vara relevanta. Kontoren anser att en djupare analys av vilka effekter och vilket genomslag kombinationer av olika åtgärder kan ge är värt att studera vidare.

Trafikverket föreslår att kommunerna tar huvudansvar för åtgärdsområdena fysisk planering och parkeringsstrategi vilket kontoren anser vara naturligt. Som rapporten visar behöver även mer krävande steg 4-åtgärder beaktas.

Kontoren vill särskilt lyfta fram betydelsen av tunnelbaneutbyggnad till Nacka och kopplingen till Gullmarsplan där Hagsätragrenen kopplas ihop med den blå linjen. Genom att Hagsätragrenen söder om Gullmarsplan förs över till den blå linjen ser kontoren en stor potential i ökat bostadsbyggande i söderort samt förbättrad tillgänglighet för södra och östra Stockholm. När det gäller utbyggnad av tunnelbanan hänvisar kontoren till den pågående förhandlingen (2013 års Stockholmsförhandling) som regeringen tillsatt och som staden är en viktig part i. Resultatet av förhandlingen ska följas i kommande planering. Kontoren anser även att en östlig förbindelse bör finnas med i kommande planering

Kontorens förslag

Kontoren föreslår att som svar på kommunstyrelsens remiss av ”Åtgärdsvalsstudie – Tillgänglighet för Stockholm, Nacka, Värmdö och Lidingö” hänvisas till vad som sagts i detta tjänsteutlåtande samt att beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Slut